

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztési iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felviteli és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 80 kr. — A nyitólapon egy sor 10 kr. — A hirdetésekot kerjük pénteken délig beküldeni.

X. évfolyam

Vasárnap 1901. évi december 8-án.

49 szám.

A hírlapírásról.

A művelt államok között talán egy sincsen hazánkon kívül, hol a hírlapirodalom ténykedéseit oly szigorúan distingválják, mint nálunk. Mi titulusainkban, társadalmi állásunk megkülömböztetéseiben majdnem ott vagyunk még, hol az indiánusok voltak büszke, hideg braminjaikkal. A különbséget hajszoljuk még ott is, hol pedig az egyenlőség a jelszó, mint a hírlapirodalomban.

Sokan vannak, kik tekintélyben, rangban, fontosságban fölé helyezik a fővárosi sajtót a vidékieknek, holott ezek a megkülömböztetések éppenséggel nem méltányosak és elfogadhatók.

Hogy különbség van, az nem képezheti vita tárgyát. A fővárosi napi sajtó nagyobb érdekkört szolgál ugyanabban az időben, közvetve eszköz az egész állam kormányzásában, fejlődésében, művelődésében, előrehaladásában; a nemzetek nélkülözhetetlen érintkezésénél összekötő kapocs, hid, mely az egész világ tudományát, műveltségét, művészetét, politikáját előre haladni, egy utra terelni segíti. Ebben a törekvésében nem ritkán kozmopolita hang is jellemzi, a szerint, a mint korszakalkotó zsenik adnak irányt az emberiség gondolkodás-módjának a tudomány, a művészet, a politika vagy a kultúra terén. A fővárosi napisajtó a magyar államiság eszméjét szolgálja úgy beléleletében, mint kifelé más országokhoz való viszonyában.

A magyar vidéki sajtó célja ez nem lehet, hanem igen is az, hogy a magyar társadalomért küzdjön, annak életét tegye magáévá, magyar vidékek egészséges levegőjével éljen s a haza belső előbbre vitelért álljon fel.

Ezt a célját a vidéki sajtónak nem szabad csak felületesen kicsinyelnünk. Ebben a formában, ilyen irányzattal épp oly fontos a vidéki sajtó munkássága, mint a fővárosié.

A napi sajtó lázas törekvésében, gyors munkájában és fizikailag elválasztva a magyar társadalom benső életétől, nem figyelheti oly közvetlen közelből az egyes társadalmi osztályok fejlődését, vagy visszaesését, általán az egész magatartását, mint a vidéki sajtó. Értesítései nagy részét a vidéki sajtóból veszi. Ez pedig éles megfigyelést és nagy felelősséget hárit a vidéki sajtó munkatársaira.

A fővárosi sajtó a társadalmi életből csak tényeket konstatálhat, a vidéki valódi megfigyeléseket tehet az előtte végbemenő változásokról.

A politikában is nagy hordejű a vidéki sajtó működése. A fővárosi sajtó politikája konkluzionálisan az egész államé, a vidéki lap politikája csak a saját városáé, és megyéjéé.

A magyar társadalmi élet előbbre vitele roppantul fontos. E téren a vidéki sajtó tehet legtöbbet. Bár egészében egy a magyar társadalmi élet, részeiben mégis nagyon különböző a szerint, a mint nemzetiségi viszonyok és egyéb körülmények

befolyásolják. A nemzetiségi viszonyokat külön kell hangsúlyoznunk. Nagyobb mozgalmakat, mik az államiság céljába nyiltnak is ütköznek, a fővárosi sajtó is észreveszi, e mellett azonban sok apró visszaélés történik, amit észrevenni a vidéki, helyi sajtó kötelessége. Ebben megbecsülhetetlen aprópénze lehet a magyar hírlapírásnak.

Ezekből láthatjuk, mily fontos tényező a magyar vidéki hírlapírás úgy a politikában, mint a társadalmi élet megóvásában, előbbre vitelében.

Kicsinyelnünk, negligálnunk tehát nem szabad.

Ha céljának megfelel, létjogosultsága épp oly fontos, mint a napi sajtóé. Ha tulzásba csap, célját tévesztette és veszít fontosságából.

Ha a kitűzött uton halad, és magyaros marad minden ízében, épp úgy szükségünk van rá, mint a főváros fénylő villanyos gömbjei mellett szükségünk van a pásztor tüzek igénytelen, de magyaros tűzére.

Ezt felednünk nem szabad!

Kérelem.

Versecz város iskolaszéke az idén is, úgy mint más években karácsonyfát kíván felállítani a tisztelendő nőverek vezetésére bizott elemi leányiskola munkatermében oly szegénysorsu fiú és leány növendékek számára, kiknek szüleik a szent ünnepek alkalmából gyermekeiknek még legcsekélyebb ajándékot adni sem képesek.

Tárcza.

Herczeg Ferencz új regénye.

Írta: Alfa.

Vége.

A fekete papok valami rettenetes mesterségre tanították meg a nemzetet, megtanították gondolkodni. A boldog állatból ember lett, és a ki ember az szenved, mert gondolkodik!

Ennek a gondolatnak a hordozója Alpár története, melyet Herczeg Ferencz nagy lendületes vonalakban megrajzolt és számos részlettel érdekessé, gazdagga változatossá és színessé tett. Alpár a nagy Thonuzoba fia, kit apja szörnyű halála után (elevenen temették el feleségével együtt), Szent István a bencéseknek adott át nevelésbe. A bencések buzgó, jámbor papot neveltek belőle, a ki Csanádföldvárban mint Márton kanonok hívő lélekkel imádja az új Istent. De őseinek benne föl-foltámadó lelke kemény tusát ví az új hittel, az alázattal, a lemondással, A satan akkor tör rá, mikor senki sem tud küzdeni, álmában akkor csalogatja ki a szabad pusztába. De Alpár kuzd és elentall. Egyszer a régi hitnek egy papja folkeresi és hívja, hogy menjen a népéhez, a besenyőkhöz, a kik várják. „Ha te nem mégy hozzá, úgymond eljön érte a pusztá. Eljön egy nap mint a tavaszi áradás: ellentállhatatlanul, rettenesen,

bömbölve... És ez a hitvány körakás melynek oduiban gyáván bujkálsz, meg fog inogni alapjaiban. — A gyáva szó vérvöröstre festette a kanonok arcát. De aztán elmosolyodott. — Mi a gyavaság az Úr szemében? És mi a bátorság? De a sors is ellene dolgozik. Gellért püspök őt küldi ki a megvadult besenyők lecsendesítésére, egy bálványkő lerombolására, és Csanádné Konstantinápolyból érkező leányának elkísérésére. Meglatszlik Herczeg Ferencz regényíró művészetén, hogy a drauairás kemény fegyelmű iskoláján ment keresztül. Mint egy nagy tragédia első fölvonását, expozícióját olvassuk a regény első részét, mely a hőst állítja élénk, belső küzdelmeit, környezetét, sőt egész korát, a jövődők minden csíráját. Oly öntudatos és biztos művészet ez, hogy minden jelenet az egészért van, és mégis saját életét éli, mint az élő testnek valamely szerve, mely a maga életével az egésznek az életét szolgálja.

A regény második része azután a besenyők táborthelyére vezet bennünket. A besenyőknek most Seruzád asszony parancsol, de a nép, mely nem tudja, mi lett Alpárból, még mindig Alpárt várja. Alpár utazása, megérkezése folismerése, fogadása, fényes jelenetek káprázatos sora, Alpár lelkére most homalyt borít a költő. A végett jött, hogy lecsendesítse népét, de miglen a nép lecsendesül, saját lelke jó forrongásba és kezd lázongani. Ezt a belső valóságot inkább sejtjük, mint látjuk. Ugy látszik,

hogy még egyszer és most utoljára győz háborgó lelkén. Mikor eltávozik a táborból, azt mondja Seruzádnak: Visszajövök, mielőtt lehull az első hó. És olyan országot hódítok meg a nemzetemnek, a hol örök boldogág lakik. Ezt úgy kell érteni, hogy Alpár a kereszténységnek akarja meghódítani a népet. De milyen szerepet szant magának? Vissza fog-e térni a kólostorba, vagy világi vezére lesz-e népének? Itt a rajz azt a hatást tette ránk, mintha a szerző kitért volna a nehézség elől és eltakarta volna annak arcát, kinek épp az arcát akartuk volna látni.

Rendkívül érdekes, valósággal bravuros itt a mellékalakok rajza és a jelenetek színezése. Herczeg Ferencz művészetének mesterségét is a legnagyobb becsületességgel üzi. Így dolgoztak a reneszánsz nagy mesterei, a kik a mesterség olén nőttek föl nagy művészekké és dajkájukhoz soha hűtlenné nem váltak. Micsoda alakok: a hatalmas Csanád, a vezeklő Omode, a regős Ekese, maga Seruzád, a gyönyörű asszonyi állat! Mily művészi gonddal szerkeszti meg a költő egyes jelenetét, például a cselekvény folytatásában a kőbálvány (egy Vénusz-szobor) ledöntését, vagy a görög kisasszony megérkezését. A költő itt a leány lelkén megpillantja velünk a büszke Bizanczot, marvány-palotáival, császári udvarával, finom szokásaival. S mindez szorosan belekapcsolódik a műalkatába. Marton, a kanonok, a lát az érzéki

Tisztelettel fordulunk tehát városunk nagylelkű közönségéhez, hogy fáradozásainkat gyámolítani, a szegény gyermekek karácsonyfája számára taneszközöket, ruhákat ajándékozni, vagy bármi csekély összeg ajánlásával azok beszerzését elősegíteni sziveskedjenek.

A szíves adományokat — melyek nyilvánosan nyugtáztatnak — tisztelettel kérjük az elemi népiskola igazgatóságához vagy a leányiskolába a tisztelendő főnökhöz küldeni.

Verseczen, 1901. évi decz. hó 1-én.

A városi iskolaszék.

NAPI HIREK

Kinevezés. A király ő felsége Szenttamási Miklós fehértemplomi kir. alügyészt az ugyanottani kir. törvényszékhez bíróvá nevezte ki. Gratulálunk.

Adóügyi kinevezés. A pénzügyminiszter, Dr. Szécsényi József, verseczi születésű, buziási kir. adóhivatali gyakornokot adóügyi tisztvévővé nevezte ki Dévára.

Halálozás. Báró Barbara úrnő élete 80-ik évében f. hó 1-én Verseczen elhunyt. Béke hamvaira.

Megbízás. B. Zákó Milán főispánunk a huzamosabb időre szabadságot városi pénztáros Spaitz József helyettesítésével Held Gusztáv pénztári ellenőrt bízta meg. Az ellenőri teendőket pedig Lukits Eta adóügyi tiszt fogja ellátni.

Búcsú áldomás. Seemayer János orsz. gyűl. képviselő, városunk volt polgármesterének tiszteletére a múlt vasárnap párhivei búcsú áldomást rendeztek a Glückmann-féle vígadóban, mely alkalommal a hölgyekkel egyetemben körülbelül 300-an jelentek meg. Az áldomást megelőzőleg a „Verseczi férfi dalegyület” szombaton este színdarabot adott a tavozó polgármesternek, mint díszelnökének, és a „Verseczi kiállítás végrehajtó bizottsága” köszönő iratot adott át a kiállítás érdekében tett utanjárásaiért. A búcsú áldomáson egy Pancsovára utazott deputáció meghívása folytán megjelent Bajsai Zákó Milán főispánunk is, ki az első és egyetlen magyar toasztot mondotta, éltetvén meleg, fenkölt szavakkal a „legelső magyar ember”-t a „király”-t. Dr. Markovits György az ünnepelt képviselőt, Dr. Seemayer K. B. Zákó Milán főispánt és a magyar kormányt éltették, mint hivatalos toasztozók, mely után Seemayer János mondott az óvációkért köszönetet, poharat üritvén a város polgárságának egészségére. Beszéltek még Dr. Szidon Adolf főrabbi, Rottler F. Petrovits Gy és Müller Oszkár vár. képviselők. Legutóbbi az ünnepelt

Seruzad nem tudta meghódítani a görög leányt, ezt az idegenszerű lényt, egy finomabb kulturának ezt a bájos virágát, szereti meg. Ha úgy tetszik, ez szimbolum is, a félig barbár férfunak az idegen kulturához való vonzódását jelenti. Alpárt a bizancz leány és a bizanczi város teszi hűtlenné fogadalmához. „Angyika kaczer mosolylyal nézett a szép barbár izzó szemébe és nem sejtette, hogy az idegen édes illat mely a ruhájából árad, felköltötte a sátorlakó ősök unokájának lelkében a szunnyadó hódító ösztönt.” Így a mű második része Alpár vándorutját foglalja magában, melyen neki három szerfoltot nehéz föladatot kell elvégeznie. Mind elvégzi, de mindegyik közelebb hozza saját vesztéhez. A görög leánnyal való találkozás a vég kezdete.

A harmadik részben Alpár föllázad, kivonul a klastromból, hátat fordít egész eddigi életének és a besenyők élére áll. Lelkének kelyhe már hazaérkeztek csordultig van, csak egy csópp kell még, hogy lelkének lázadása saját maga számára is tudatos akarattá és nyomban tetté váljon. Vezeklést rónak rá a klastromban Angyika előtt, ezt nem bírja el; megtagadja az engedelmességét. Börtönbe vetik, a honnét hirdetésére a besenyők csakhamar kiszabadítják. Mily diadalmas kivonulás ez! „Hosszú, elnyúló ívben vágatnak egymás mellett a besenyők, duhaj jövedvükben rikoltozva, a nyergükben fölállva, a kopjájukat dobálva és röptében elkapkodva. Nem is emberek, hanem lovas démonok. Harsogó hullám vágat végig a pusztán, a emberit szenvedélynek egy óriás hulláma, mely diadalmasan sodarja magával a sápadt arczu

angyalszelidségű feleségét, a minden nemes női tulajdonságokkal megáldott, de gyengélkedése miatt a banketten meg nem jelent Seemayer Jánosné urnőt éltette. A búcsú-áldomás szép, csendes hangulat közt, minden zavaró incidens nélkül folyt. le.

Közygyűlések. Városunk törvényhatósága rendes havi közgyűlését f. hó 13-án pénteken, — közigazgatósági bizottságunk pedig 14-én szombaton fogja megtartani.

Orvosi jubileum. Folyó hó 18-án lesz negyven esztendeje annak, hogy Dr. Demetrovits Mihály orvosi karunknak ezen érdekben megöszült nesztora orvosi működését megkezdte. Ezt az alkalmat felhasználja városunk közönsége, hogy az általános tiszteletnek és közszeretnek örvendő orvost elhalmozza ovációival. Orvosi karunk serényen készül az ünnepelésre, mely fentnevezett napon fog megtartatni. Reggel istenitiszteletre vonulnak az ünneplők. Templomozás után tisztelegni fognak a különböző küldöttségek, este 8 órakor pedig ünnepi áldomás tartatik. Az aláírási iven már köröztetnek. Egy teríték ára 5 korona. Az ünnepségeken városunk tanácsa is részt fog venni Weifert Károly h. polgármester vezetésével.

Dr. Demetrovics Mihály tb. főorvos úrnak f. é. december hó 18-án megtartandó 40. éves orvosi jubileuma alkalmából ezennel kéretnek mindazok az egyesületek és magánosok, kik az ünnepi tisztelegésen megjelenni szándékoznak, hogy ezt a rendező bizottság elnökével, Dr. Fitz Sándor városi főorvos úrral közölni sziveskedjenek.

A „Délvidéki Kárpát-Egyesület” 1901. december hó 12. napján d. u. 4 órakor az elnök hivatalos helyiségében tartja választmányi ülését. Az ülés sorrendje: Elnöki beköszöntő. Dr. Czirbus Géza főtitkár előterjesztése. Indítványok A pénztáros jelentése.

„Ocskay brigadéros” századik előadása a Vígyszínházban. Mint a fővárosi lapok jelentik, városunk legnagyobb fának, a mi büszkeségünknek, Herczeg Ferencnek „Brigadéros”-sát új év első napján fogják századszor adni a vígyszínházban. Ez alkalomból városunk előkelői közül is többen fognak Budapestre felrándulni, hogy lelkesedjenek, örüljenek mindazokkal egyetemben, kiket a mi Herczegünkhöz a legmélyebb tisztelet, a legmeleg-bb ragaszkodás csatol. A vígyszínházban különben nagyban készülnek a „Magyar Színház”-tól atvett „Gyurkovits leányok” előadására is.

Diákmulatság. A verseczi m. kir. állami főreáliskola tanári testülete és ifjusága mint az előző években úgy az idén is hangversenyyel összekötött táncmulatságot fog rendezni a Glückmann féle vígadó nagytermében az ifjusági segítő egyesület és az ifjusági zenekar javá-

bol. Ő maga követi a nagybesenyők hívását és elhagyja a magyar földet. Seruzad Orsovánál várja. Akkor látták utoljára. Később a lovat fogták ki a Dunából, Meglátszott rajta, hogy nagy magasságból zuhant alá.

De mindez csak a regény csontvázat mutatja. Még azt is hiányosan. Alpár tragikus alak, mely mindvégig lekötö az érdeklődésünket és belopódzik szívünkbe. Szeretjük és hiszünk benne. Látnak, hogy nem maradhat a kolostorban, más a természete, urnak, vezérnek született, de oly körülmények közt, melyek ha igaz természetének tudtára ébred, össze fogják torni. A miből áldásnak kellene fakadnia, az átokkal sújtja. Mélyen megindulunk sorsán és szükségesnek érezzük. És mekkora művészetel elevenített meg a költő egy egész világot körütte. Mily nagy perspektiva nyílik meg előttünk az egész magyarság sátorára! A magyar föld illata, a magyar lélek zamata száll felénk ebből a szép könyvből. Talán itt-ott erősebb az íróban a festő a költőnél, a regényíró a lélekbuvárnál; talán egyes helyeken az anyag durczásan ellentáll a művész formáló erejének: de oly nagy lendületű az egész, oly erős a koncepció és oly kábítóan gazdag a kivitel, hogy a Pogányokat nemcsak a magyar regényirodalom legszebb alkotásai közé kell sorolnunk. Nincs senki, a ki végigolvasva a művet, nem fogja sajnálni, hogy már véget ért. Nincs senki, a ki nem fogja tapasztalni, hogy ez a mű nem ejtette meg csalással: ha elgondolkozik rajta, új élvezetet fog találni élvezete elemzésében.

ra. A mulatság határnapjával a rendező bizottság január 11-ét tűzte ki és minden tőle telhetőt megtesz arra nézve, hogy diákjainknak ezen minden esztendőben közkedveltségnek örvendő mulatsága minden tekintetben sikerüljön. A részletes műsort annak idejében közölni fogjuk.

A helybéli műkedvelők társulata, — mint kiszivárgott — karácsony másodnapján egy rendkívül érdekes magy ar színelőadással fogja meglepni a verseczi intelligens közönséget. A szép elhatározáshoz gratulálunk!

Zártkörű táncmulatságot fog rendezni f. hó 14-én — Ritter Toni bandájának zenéje mellett a „Merkur” asztaltársaság a „Szőlővenyigé”-ben.

Járásai székház Verseczen. A verseczi járáshoz tartozó községek képviselő-testületei elhatározták, hogy a járási főszolgabírói hivatal elhelyezésére Verseczen egy házat megvásárolnak, azt megfelelően átalakítatják és a 36.000 koronát kitevő vételár s költség fedezésére, tíz évi törlesztés mellett a községi takarékmagtári alapjaikból kölcsönt vesznek fel. Temes vármegye törvényhatósági bizottsága e határozatot jóváhagyta, és kimondotta, hogy a törlesztési részletekhez a főszolgabíró lakbérével és irodabérelésével, vagyis évi 600 koronával járul hozzá. A belügyminiszter e vármegye közönségének határozatát oly módo- sítással hagyta jóvá, hogy a vármegyei hozzájárulás évi 900 koronát tesz ki, mert időközben a főszolgabíró irodabérelésére fölemeltetett.

Temes vármegye tisztújítása. A vármegye alispánja a következő meghívókat küldte szét:

Temes vármegye közönsége folyó évi 1942. kgy. 46238 ajk. szám. alatt kelt határozatával az általános tisztújító-széknél működő kijelölő választmány megalakítására a f. évi december hó 12. napjának d. e. 9 óráját; folyó évi 1707. kgy. 23.880. ajk. sz. a. kelt határozatával az általános tisztújító-szék határnapjával a f. évi december hó 19. és következő napjait tűzvé ki, van szerencsém e közgyűlésekre a vármegyei törvényhatósági bizottság t. tagjait a tárgysorozat közlése mellett meghívni azzal, hogy a közgyűlések a megye székházában tartatnak meg. Kiváló tisztelettel, Temesvárott, 1901. december hó 2-án K a b d e b ő Gergely, alispán. Tárgysorozata az 1901 évi december hó 12-én d. e. 9 órakor tartandó közgyűlésnek: 1. Az igazoló választmány jelentése a megejtett pótválasztásokról. 2. A kijelölő választmány megalakítása. Az 1901. évi december hó 19-én d. e. tartandó közgyűlésnek: 3. Általános tisztújítás.

Színészek védelme. A belügyminiszter igen üdvös rendeletet küldött a múlt héten a törvényhatóságokhoz Elrendelte ugyanis, hogy a magyar kultúra terjedése, nemkülömben pedig a magyar vidéki színészek érdekeinek megóvása szempontjából, hogy minden olyan alkalom-

mal, ha valamely magyar színtársulat a városban színjátszási engedéllyel működik, nem engedhető meg sem a daltársulati estélyek tartása sem semmi olyan, mi a közönséget a színjáték-sól elvonná.

Könyörületes emberbarátok figyelmébe. Él itt a mi városunkban egy volt mérnök 70 éves özvegye, kit saját hibáján kívül annyira üldözött a sors, hogy utóbbi időben alig volt betevő falatja, és csak úgy tudott éledgelni, hogy jó szívű emberek juttattak számára egyet-mást. Ezt a nagy nyomorban sanyaló öreg nőt a mult napokban még a szél is megütötte, s most teljesen tehetetlen magával s nincs senki hozzátartozója széles e világon. Felhívjuk tehát a jó szívű emberbarátokat, különösen a hölgyeket, hogy könyörületes szívük nemes sugallatát követve segítsenek ezen a szegény szerencsétlen teremtesén. Az adományokat elfogadják és rendeltetési helyére juttatja lapunk kiadóhivatala, özv. Kirchnerné felvételi irodája és könykereskedése. — „A ki hamar ad, kétszer ad“ s áldja meg érte a jó Isten.

Meghívó. A „Délmagyarországi tanítóegylet“ választmánya f. é. december hó 27-én, d. e. 9 órakor Temesvárott (Gyárvaros, községi fiúiskolai épületben) rendes ülés tart, melyre a választmány tisztelt tagja (egyl. tisztikar, kir. tanfelügyelők, fiókegyleti főnökök, választott tagok) ezennel meghívattak. Táragsorozat: 1. Elnöki jelentés. 2. Pénztárnoki jelentés. 3. A „Délvidéki Tanügy“ kiadóhivatalának jelentése. 4. Fiókegyletek működéséről szóló jelentés; fiókegyletek által hozott indítványok előterjesztése és tárgyalása. 6. A konviktusi bizottság ténykedéséről szóló jelentés, előterjeszti Molnár József egyl. elnök. 7. A konviktusi helyi felügyelő bizottság ténykedéséről szóló jelentés, előterjeszti Schaffer Karoly elnök. 8. Gondnoki jelentés. 9. Segélyalap bizottságának ténykedéséről szóló jelentés, előterjeszti Kraemer Frigyes elnök. 10. Határozathozatal egy esetleg összehívandó rendkívüli közgyűlés tárgyában. 11. A XXXV. nagy- és közgyűlést rendező dettai helyi bizottság zárszámadásainak előterjesztése. 12. Elnökségi előterjesztések a XXXV-ik nagy- és közgyűlésből kifolyólag. 13. Elnökségi indítványok. 14. Egyébb, esetleg felmerülhet indítványok. 15. Jegyzőkönyvi hitelesítők kijelölése. Hazafias és kartársi üdvözléssel, Fehértemplom, 1901. évi november hó 29-én. Schenk Jakab, egyl. elnök. Zsutty Béla egyl. titkár.

Ruszkabánya Ruszkicza és Nándorhegy szomorú hegyek most már, mert a kaláni bánya és vasműtársaság igazgatósága beváltotta felelősségét, a mennyiben teljesen beszüntette az üzemet mind a három helyen. Ruszkiczán a banyaüzem már október elsején megszűnt, a vaskohókban pedig mind a három helyen a tüzet e hó elsején oltották el. E beszüntetés folytán több száz család elvesztette kenyerét, a mi annál érzékenyebben érinti az említett községeket, mert az utóbbi időben a gyár korlátolt üzemmél dolgozott és a lakosság keresete amennyi is jelentékenyen megcsappant. Szomorú jele az időknek!

A korai dohányzás ellen. A „Magyar Nemzeti Szövetség“ erélyes akcióit indított meg a korai dohányzás ellen, mely annyi bajnak, betegségnek szülő-anyja. Ez akciókat ma sem adta fel ugyan, de mint a szövetség értejtőjéből olvassuk, vajmi kevés eredménye van az áldados törekvésnek. Nálunk is főleg vasárnapon nem egy, de számtalan 10—12—14 éves gyermekek láthatunk, a ki cigarettával füstölve fumiálja a világot, igaz, hogy ezzel a finciz-miniszteriumot gazdagítják, s magukat szegényítik: másrészt az is igaz, hogy az a kár, a mit dohányzás a fejlődő testben véghez visz, megérdemelné a hatóságok közbelépését, ha mar a szülők mitsem törődnek gyermekeikkel.

Állásától felfüggesztett rendőrkapitány. Reitter Oszkár nagybecskereki rendőrkapitányt a működő min. bizottság megkeresésére Rónay főispán feyelmi vizsgálat alá fogta s egyszerűsített állásától is felfüggesztette. A rendőrkapitányi hivatal vezetésével a vármegye alispánja Dr. Perisics Zoltán városi főjegyzőt bízta meg. A felfüggesztés Nagybecskereken izgalmas szenzációt keletett. Mint értesülünk, a vizsgálat a pénzkezelés körül semmiféle hiányt nem észlelt s csak a hanyag és szabályellenes manipuláció volt az, a mely a miniszteri biztost az erélyes és intő példaként szolgáló intézkedés megtételére indította. A felfüggesztés tehát előreláthatólag csak rövid

tartamu lesz és minden valószínűség szerint a most folyó vizsgálat befejezésével véget fog érni.

Uj népkönyvtárak temesmegyében. A földmívelésügyi miniszter a Bavaniste és Jaszenova községekben létesült népkönyvtárak részére egyenként kétszáz kötet könyvet adományozott, ezenkívül 20—20 koronát utalványozott egy-egy könyvszekrény beszerzésére.

A furfangos sváb asszony. Egy közeli sváb faluban történt a következő eset: a falu pékje kicsinynek találta azt a vaját, a mit rendes szállítója hoz neki, naponta, azért megmérte. S ime, legnagyobb meglepetésére úgy találta, hogy a három kilóból éppen huszonöt deka hiányzik. Másnap előfogta az asszonyt. — Van-e magának mérlege? — Az volna, de a súly hiányzik róla. — Hát a vaját mivel szokta mérni? — A maga három kilós kenyerével. Tudja-e szegény ember úgy segít magán, a hogy tud. A pék, a ki komolyan el volt határozva, hogy a vakmerő csalót feljelenti, erre hirtelen leszállította haragját.

A tinta veszedelmei. A bakteorológiai vizsgálatok kiderítették, hogy a legtöbb tintában penészgombák és más baktériumok vannak, különösen pedig abban, mely nyitott tintatartóban áll. Így magyarázható amaz éppen nem ritka dolog, hogy a tintás tollal ejtett jelentéketelen sérelés után az illető néhány nap alatt vérmérgezésben elpusztul. Sok gyermeknek megvan az a rossz szokása, hogy a tintás tollat szájába veszi, vagy pedig a füzetre ejtett tintafoltot lenyalja s így eme káros baktériumok s nyállal a gyomorba kerülnek s ha nem is okoznak vérmérgezést, de komoly megbetegedések alapját képezhetik. A tanítók és szülők kötelessége, hogy a gyermekeket a veszedelemre figyelmeztetve, ez elterjedt rossz szokástól elszoktassák.

A Horgony Pain-Expeller igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuznál stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhas-folyas, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő háziszerré jó eredményel használtatott az influenza ellen is és 80 fill., 1 k. 40 fill. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-fele Horgony Pain-Expeller“ vagy „Richter-fele Horgony Liniment“-et tessenék kérni és a „Horgony“ védjegyre figyelni kell.

Gyomorbajosok figyelmébe! A szakemberek véleménye szerint, sőt a számtalan hálairatok nyomán is biztosan állítható, hogy a Brády-fele Máriaczei gyomorceppek, a gyomorbajoknál, emésztési zavaroknál, főfájásnál felülmulthatatlan jó hatásúak, és azok a kik használták a legfellelengőbb szavakkal dicsérik. A máriaczei gyomorceppek valóban világhírneke őrvidenek, mint kipróbált hatásuk és olcsóságuk folytán, mert kis üveggel 40 kr. nagy üveggel 70 kr-ért bárki beszerezheti ezen kitünő házi szert. Ezen orvosszer bármely gyógyszerárban kapható, de határozottan Máriaczei gyomorceppet kell kérni, és figyelni a védjegyre, mert vannak hamisítványok is, azoktól pedig őrizkedni kell.

Kérelem. „Emlékeim“, című művem, melyhez Hercegy Ferencz írta az előszót, — a mult napokban már elhagyta a sajtót, és megjelent a könyvpiaczon. Az expedálás most van folyamatban.

A legmélyebb tisztelettel kérem T. Czimedet, kegyeskedjék az általam megküldött előjelzési ívet — a mennyiben abban bejegyzések foglaltatnak — czimemre (Laktanya utca 28 szám) visszaküldeni, hogy könyvem megküldéséről akadálytalanul gondoskodhassam.

Nagybecsű közbenjárásáért őszinte köszönetemet kifejezve maradtam:

Versecz, 1901. decz. 1.

Mély tisztelettel

Perjéssy Lajos

áll. főreál. isk. tanár, a »Délvidék« szerkesztője.

„Ermelléki első szőlőoltvány-telep“ Nagy-Kágya, hirdetését a t. cz. olvasóközönség szives figyelmébe ajánljuk.

Szerkesztői levelezés.

Dr. —i —ly. Versecczen a reform. vallású családok száma 45. A lélekszám 150—200 közt váltakozik. Az egyháztagok majdnem kizárólag tösgyökeres magyarok. Szabolcska Mihály temesvári ref. lelkes látja el az istenitiszteleteket Havonként egyszer kétszer. A versecci lapokban rendszerint közölve van. Annak idejében külön is tudatjuk, a küldeményt köszönjük.

—ts. Fátvolt reá! Kár lenne felfujni jelentékeny dologgá, mert csakugyan nem az. Ki ki a saját hite szerint üdvözüln. — Csak nekik csinálnánk vele szívesen látott reklámot — ahhoz pedig nincs semmine mű hajlandóságunk.

Csarnok.

Hivogató.

Gyérül a fa lombja, elhulltak a rózsák,
Nem örök hát semmi
Ezen a világon, — csak a mulandóság!

Sugdos az őszi szél a faleveleknek . . .
Ki tudja mit sugdos?
Hogy azok sápadtan sorra leperegnek.

A fellegek arcán komoran, sötétén
Úgy fekszik a bánat:
Mint a szemfedő a koporsó fedelén!

Őszi szél ne sirj úgy, falombja ne busulj!
Jó az Isten megvált
Az örök halálból . . . lesz még tavasz újból!!!

Igaz, hogy a nap most csak halott lámpa,
Hanem jó az Isten,
Kikeletre bőven önt az olajába!

Sötét szövetéből fent a fellegeknek:
Láthatatlan ujjak,
Tavasza szivárványt szőnek, szövegetnek.

— Emberek, halandók, tanuljátok ebből!
Őszi szél zugása:
Diadalt zeng nektek egy szebb kikeletről.

Egy szebb kikeletről, hol újra virágozik
A mi itt elhervad . . .
S ránk derül állandóan az élet, a — másik!

Gyertek hát az Úrhoz s a téli napokba
Készítsük magunkat
E halál utáni nagy diadalomra!

Szabolcska Mihály.

Nyiltér.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbamulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nem bajokban, szifilisen, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a haziorvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nem bajokban szelemi elgyengülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette barhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czimezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

TROPON a legjobb tápláló és erősítő szer.
TROPON ötszörte táplálóbb mint a hús, melynek legfontosabb részét; **fehérnyéjét** tartalmazza.
TROPON növeli az **egészségesek** testi erejét, megakadályozza a **beteg** elgyöngülését, sieteti az **üdülők** megerősödését.
TROPON megbecsülhetetlen mindama betegségekben, melyekben könnyen emészthető és bőséges táplálékra van szüksége a betegnek.
TROPON nélkülözhetetlen tápláléka azért mindazoknak, kiknek **rossz a gyomruk, betegek a beleik, gyöngék az idegeik, a kik vérszegények, küszvényesek, tüdőbajosok, cukorbeteg**, és más olyan bajokban szenvednek, melyek a rendszer étellel való táplálkozást lehetetlenné teszik.
TROPON nemcsak a **legjobb**, hanem a **legolcsóbb** fehérnyékészítmény is. Ára: 100 arm. 1.20 kor
TROPON kapható minden gyógyszerárban.

Almát és körtét

nemes faju téli gyümölcsöt szállítok **utánvétellel bérmentetlenül.**
szercsika, jeges, ranett és börlmát 2 frt. —
óriás almát 3 frt. —
császár körtét 2 frt. 50 kr.
 100 darabonként.

Perlesz Fülöp

Budapest, Teréz-körút 26.

12023. szám. — 1901. évi

Hirdetmény.

Az 1876. évi. VI. t.-cz. 5. §-a értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy a törvényhatósági bizottságnak f. é. december hó 13-án tartandó rendes havi közgyűlésén a közigazgatási bizottságnak öt tagja 1902—1903. évekre terjedő megbizással fog választatni.
 Verseczen, 1901. évi december hó 2-án.
Weifert Károly főjegyző.
 polgármester helyettes.

Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet

Verseczen

(ezégtulajdonos Kirchner Ernő)

ajánlja magát minden a szakmájába vágó munka jutányos, izléses és gyors kivitelére.

11740. szám. — 1901. évi.

Pályázat.

Versecz város törvényhatóságánál egy újonnan szervezett, évi 1600 kor. fizetéssel és 360 kor. lakpénzzel javadalmazott számtisztai állás választás útján betöltendő.
 Pályázni öhajtók felhivatnak, hogy az 1883. évi I. t. cz. 17. §-ában körülírt minősítést, továbbá eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket legkésőbb folyó évi december hó 24-ig bezárólag bajsai Zákó Milán Ó méltósága, Versecz és Pancsova városok főispánjához benyujtsák.
 Versecz város tanácsának 1901. évi november hó 30-án tartott üléséből.

Weifert, főjegyző.
 Polgármester helyettes.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony - Pain - Expeller
 egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsöléssel alkalmazatik **küszvényeknél, csúznál és meghúléseknél.**
Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „**Horgony**” védjeggyel és a „**Richter**” czéggel fogadjunk el. — 80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és társa,
 ** szász. és kir. udvari szállítóék. **
 Rudolstadt.

Egy svajczi csoda.
 Az alatt jegyzett czégg utánvét mellett küld minden személynek, legyen az bármely osztályú, a kereskedői világban még nem létezett árban
csak 3 koronáért
 vámmentesen 1 kiténő 24 óra járatu órát, **3 évi jótállás mellett.**
 Ezenkívül kap ez órának minden egyes megrendelője egy aranyozott, finom izléssel összeállított láncot ingyen hozzácsomagolva. Ha az óra meg nem felel úgy szívesen kicseréljük, esetleg az órszerget viszaszámazzatjuk. Egyes egyedül kapható a
 Svajczi óra-nagyraktár-vállalatnál Basel-Horbürg (Svajcz.)
 Behíonyítható hogy sok ezer ily órát a legnagyobb meglepedésre szállítottunk.

Fontos gyomorhajosoknak!

Étvágytalanság, gyomorhajok, undorodás, fejfájás, és rossz emésztést stb. azonnal meglehet szüntetni az ismert **Brady-féle Máriacelli gyomorcséppel.**
Minden gyógyszerárban kapható.
Sok ezer köszönő és elismerő irat.

Ára egy üvegnek használati utasítással 40 kr. kettős üveg 70 kr.

Központelárúsítás: **Brady E.** gyógyszerár a »Magyar Királyhoz.« Bécs I.

Hamisításoktól óvakodjunk, figyeljünk a „**védjegyre**” és az **aláírásra.**

Figyeljünk arra, hogy az igazi **Máriacelli gyomorcsépp** üvege 40. és 70 kr., míg a hamisított sokkal olcsóbb, rendszerint 35 krral vesztegetik.

Czegléden
Unghváry László
 300 holdas szőlőtelepe és gyümölcsiskolájának, valamint borüzletének részletes árjegyzéke megjelent s ingyen és bérmentve küldetik. Saját termésű 2-szer fejtett kiténő új bor ára 18 fttó felfelé. Hordóval szállíthatók.
 Visszonteladók kerestetnek.

10949 szám. — 1901.

Hirdetmény.

A Kanacsy Vazul elhalálása és Dr. Hadzsi Szilard lemondása folytán 1897. évi augusztus hó 23.ától s illetve 1899. évi márczius hó 5-től számitandó megbizással a II. kerületben megürült két törvényhatósági bizottsági tagsági hely, továbbá az Enzmann Lipót elhalálása folytán 1899. márczius hó 5-től számitandó megbizással az V. kerületben megürült egy thb. tagsági hely betöltése céljából a város törvényhatósági bizottsága folyó évi november hó 15-én 198/10.949 sz. alatt ho-

zott közgyűlési határozatával a választás napját f. é. december hó 8. napjára tűzvé ki, a választás helyéül a II. kerület részére a városháza nagy üléstermet, az V. kerület részére pedig a községi népiskola épületét allapította meg, s végre választási elnökül a II. kerület részére Koszirovits Iván th. főjegyző urat, az V. kerület részére pedig Bodry Mihály tanácsnok urat küldte ki.

Miről a választók, a kiknek névjegyzéke f. é. december hó 1-től kezdve a városi jegyzőségél közzsemlere ki lesz téve, ezennel azonmegjegyzés mellett értesittetük, hogy a szavazás az 1886. évi XXI. t.-cz. 39. szakasza értelmében a kitézött napon d. e. 9. órakor kezdődik, és d. u. 4 órakor végződik. Ezen idő eltelte után a szavazásnak többé helyen nincsen.

Választható minden irni és olvasni tudó választó, tekintet nélkül arra, hogy melyik választó-kerülethez tartozik.

A szavazás szavazatlapokkal történik.

Egy szavazatlap a II. kerületben csak két nevet, az V. kerületben pedig csak egy nevet tartalmazhat; az esetleg utóírott, vagy olvasatlanul írott nevek figyelembe nem vétetnek.

A választás helyén fegyverrel vagy bottal megjelenni tilos.

A választási bizottság ugyanazon törvényes védelemben részesül, mint az országgyűlési képviselő-választás alkalmával működő bizottság.

Végül megjegyeztetik, hogy a II. kerületben megválasztott két thb. tag közül annak a megbizási ideje, a ki legtöbb szavazatot nyert, 1899. évi márczius hó 5-től lesz számitva.

Versecz, 1901. évi november hó 20. án.

Weifert Károly főjegyző.
 pogármesteri helyettes.

Szőlőoltványok
 szokvány minőségben.
 A legkiválóbb 12 bor- és csemegefajokban fajtiszán, teljes jótállással.
Élőkerítés.
 Gleditschia csemeték és magvak.
Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.
 Oriás tövis, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül esékely kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. **Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítási és kezelési utasítás mellékeltek.** Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.
Dióesemetek. Oriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.
 Szines fenyőmagról **főárjegyzék ingyen és bérmentve** küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. **Az árjegyzésen** kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt czimere ingyen és bérmentve küldetni kéri, mert nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen nagy érdekében áll, **kik rendelni semmit nem akarnak,** mert benne számos oly közlemények foglaltak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím: „**Ermelléki első szőlőoltvány-telep**” Nagy Gábor Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

Mesés
Hihetetlen!
 olcsók a mi általános kedvelt és sok elismerés által kiténtetett és **10-téle órai különlegességünk** és Finom Nickel-Remontoir kiténő szerkesztve, 36 óras, legjobb gépezettel Kr. 5.—
 A kedvelt Roskopf fele Nickel-Anker-Remontoir 8.50
 Fekete-aczel-Remontoir 3 aczel fedellel 7.50
 Fehér fem. kettős fedél és aranyszéllal 7.40
 Goldin-Remontoir, 3 Goldin fedellel 7.50
 Oriási Nickel-Anker 10.—
 Legjobb Ezüst-Remontoir kettős aranyszéllal 8.50
 Ditto, hólgyeknek 9.—
 Legjobb Anker-Ezüst-férfióra 3 ezüst fedellel 13.—
 Ditto, Tula-Ezüst. 15.—
 Minden óra legalább három darab fajnokintéi vételnél, vámmentes. Kedelmények vagy az összeg előleges beküldése után esetleg utánvétellel rögtön után inditnak. Cseme megengedtetik. Oriási elismert olcsó arai igen sok óras és kereskedőnek jó és biztos jövőjének elősegítői.
Kommen S. és tsa. Bassel
 Órák nagyraktára.
 Fiúüzlet: **Brogenz** Voralberg.)
 Levelezőlap 10 fillér.